

**Dziewięćdziesięciolecie
kurateli sądowej w Polsce
Historia – Teraźniejszość – Przyszłość**

Krajowa Rada Kuratorów

**Dziewięćdziesięciolecie
kurateli sądowej w Polsce
Historia – Teraźniejszość – Przyszłość**

**Materiały z I Kongresu Kuratorskiego
Ustka, 15–17 czerwca 2009 roku**

Zespół redakcyjny:

Krzysztof Stasiak

Łukasz Wirkus

Paweł Kozłowski

Tadeusz Jedynak

The logo for 'impuls' features a stylized bird or wing shape above the word 'impuls' in a lowercase, serif font.

Kraków 2010

© Copyright by Pomorskie Stowarzyszenie Zawodowych Kuratorów Sądowych, 2010

Redakcja wydawnicza:
Beata Bednarz

Projekt okładki:
Miroslaw Rekowski
www.rekowski.pl

Fotografie na stronach 503–510:
Konrad Spychalski
Paweł Ziótkowski
(kuratorzy zawodowi Sądu Rejonowego w Miastku)

ISBN 978-83-7587-427-3

Oficyna Wydawnicza „Impuls”
30-619 Kraków, ul. Turniejowa 59/5
tel. (12) 422-41-80, fax (12) 422-59-47
www.impulsoficyna.com.pl, e-mail: impuls@impulsoficyna.com.pl
Wydanie I, Kraków 2010

Spis treści

Wstęp (Zespół redakcyjny)	9
Otwarcie Kongresu (Krzysztof Kwiatkowski)	11
Wystąpienia (Andrzej Martuszewicz, Beata Kempa, Paweł Nasiłowski, Zbigniew Merchel, Dariusz Dumanowski, Roman Zaborowski, Wiesław Byczkowski, Janusz Zagórski, Marek Kurowski, Zbigniew Mudryk, Sławomir Ziemiałowicz, Barbara Sędkak, Tadeusz Jedynak)	19

ROZDZIAŁ I. Od urzędu stałego opiekuna sądowego do kuratorskiej służby sądowej

<i>Krzysztof Stasiak</i> Ewolucja systemu kurateli sądowej w Polsce w latach 1919–2009 – kamienie milowe	45
<i>Katarzyna Sawicka</i> Wypracowanie modelu kurateli sądowej. Źródła inspiracji Zespół ds. wypracowania modelu. Główne założenia modelu	71
<i>Marek Markiewicz</i> Praca nad ustawą o kuratorach z perspektywy posła sprawozdawcy Wspomnienie o współpracy z kuratorami uczestniczącymi w pracach podkomisji	75
<i>Andrzej Rzepniewski</i> Prace nad ustawą o kuratorach sądowych z perspektywy dziesięciolecia Doświadczenia z pracy w zespole Ministerstwa Sprawiedliwości oraz podkomisji Sejmu RP ds. ustawy o kuratorach	81

<i>Andrzej Baładynowicz</i> Kliniczny model kurateli sądowej w systemie środków probacyjnych	89
<i>Katarzyna Sawicka</i> Model kurateli sądowej. Podstawowe założenia i źródła inspiracji	125

ROZDZIAŁ II. Służba kuratorska w społeczeństwie obywatelskim

<i>Krystyna Ostrowska</i> Aksjologiczno-moralny aspekt kurateli sądowej.....	141
<i>Jarosław Utrat-Milecki</i> Ethos zawodowego kuratora sądowego	151
<i>Antoni Szymański</i> Kodeks etyki kuratora sądowego	173
<i>Teodor Szymanowski</i> Znaczenie kuratorskiej służby sądowej w realizacji zadań polityki karnej i penitencjarnej w Polsce	177
<i>Stefan Leleńtal</i> Kurator sądowy jako organ postępowania wykonawczego Rola i zadania kuratora według autorów kodeksu karnego wykonawczego	185
<i>Hanna Bzdak</i> Dziewięćdziesięciolecie sądownictwa dla nieletnich i kurateli sądowej w Polsce	197
<i>Tadeusz Jedynak</i> Aktualny stan kurateli rodzinnej w Polsce. O potrzebie unormowania zadań kuratorów rodzinnych	203
<i>Janusz Zagórski</i> Stan kurateli sądowej dla dorosłych w świetle badań Rzecznika Praw Obywatelskich	219
<i>Marek Marczewski</i> Stan i perspektywy rozwoju probacji w Polsce	233

ROZDZIAŁ III. Służby probacyjne i socjalne: rozwiązania, doświadczenia i kierunki rozwoju w Polsce, Europie i na świecie

<i>Michał Szykut</i> Probacja w Polsce i w Wielkiej Brytanii – analiza porównawcza czynników determinujących podjęcie pracy w zawodzie kuratora	249
<i>Margareta Kepinska-Jakobsen</i> Służby probacyjne i więzienne w Danii – analiza statystyczno-organizacyjna	261
<i>Martin Lulei, Ludovit Galbavy</i> Chosen aspects of probation system in Slovakia and selected findings from pilot research study realised in 2008	277

<i>Irina Surina</i>	
Преступность среди несовершеннолетних в России: состояние, тенденции и профилактика	291
<i>Robert J. Cotterell</i>	
A day in the life of a Senior Probation Officer (SPO)	307

ROZDZIAŁ IV. Służba kuratorska w Polsce u pragu rewolucji technologicznej

<i>Jerzy Białczyk</i>	
Możliwości i ograniczenia informatycznych narzędzi wspomagających pracę kuratora. Dokumentacja informatyczna	313
<i>Waldemar Złotkiewicz, Ryszard Doliński</i>	
Prezentacja systemu KURATOR-2 firmy ZETO Świdnica Program do obsługi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej	319
<i>Krzysztof Barrow-Kozik</i>	
Programy do obsługi Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej „Kuratela” oraz „Kuratorzy rodzinni”. Przeznaczenie – funkcjonalność – wymagania – możliwości współpracy z innymi programami	325

ROZDZIAŁ V. Wybrane obszary oddziaływań kuratorskich

<i>Maria Anna Korpanty</i>	
Ocena możliwości pracy z przypadkiem w działaniach służb kuratorskich i probacyjnych w realiach polskich	335
<i>Elżbieta Bielecka</i>	
Zespół interdyscyplinarny – od idei do praktyki Propozycje rozwiązań ustawowych	349
<i>Mariusz Sztuka</i>	
Prace nad adaptacją instrumentarium <i>risk assessment</i> do warunków polskich	363
<i>Łukasz Kwadrans</i>	
Ośrodek kuratorski – alternatywa dla izolacji w resocjalizacji nieletnich	371
<i>Barbara Bojko-Kulpa</i>	
„SZANSA – Aktywizacja społeczno-zawodowa młodzieży trudnej” Projekt dla ośrodków kuratorskich	383
<i>Roman Zielonka</i>	
Rola i zadania streetworkera w Niemczech na przykładzie grupy osób uzależnionych od substancji narkotycznych	393
<i>Adam Reszka, Marek Wieczorek</i>	
Program „Pedagog ulicy”	397

ROZDZIAŁ VI. Udział kuratorów w aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem

<i>Monika Ewertowska</i> Program Operacyjny Kapitał Ludzki a kuratorzy sądowi	403
<i>Sabina Gostyńska</i> Działalność kuratorów sądowych a Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	407
<i>Anna Dyś</i> Prezentacja Partnerstwa na rzecz Rozwoju „Wyjść na Prostą”	411
<i>Agnieszka Rusińska, Piotr Wojnowski</i> Program Edukacyjno-Korekcyjny dla Sprawców Przemocy Domowej „Partner”	417
<i>Barbara Sikora, Piotr Krakowiak, Agnieszka Paczkowska, Robert Witkowski, Dominik Krzyżanowski</i> Udział osadzonych w opiece paliatywno-hospicyjnej jako przykład programu resocjalizacji i readaptacji społecznej skazanych	421
<i>Maria Kokorzecka-Piber</i> Kuratorzy w Stowarzyszeniu Penitencjarnym „Patronat” – nowe obszary i perspektywy pomocy postpenitencjarnej	435
Zakończenie Kongresu (<i>Krzysztof Kwiatkowski, Tadeusz Jedynak</i>)	455
Wnioski i rekomendacje uczestników I Kongresu Kuratorskiego	459
Aneks (tłumaczenia)	
<i>Martin Lulei, Ludovit Galbavy</i> Wybrane aspekty systemu probacyjnego w Słowacji oraz wybrane wnioski z pilotażowego badania przeprowadzonego w 2008 roku	465
<i>Irina Surina</i> Stan i profilaktyka przestępczości wśród nieletnich w Rosji	479
<i>Robert J. Cotterell</i> Kilka refleksji kierownika zespołu kuratorskiego (SPO) z okręgu South Yorkshire w Wielkiej Brytanii	491
Uczestnicy I Kongresu Kuratorskiego	497
Komitet Organizacyjny I Kongresu Kuratorskiego	501